

پیشگفتار

مجله تحقیقات منابع آب پس از طی مراحل اولیه سازمان‌یابی و نشر سه شماره در اولین سال انتشار خود، مرحله نوبتی از فعالیتهایش را آغاز می‌نماید. در این مرحله، دست‌اندرکاران این مجله علمی - پژوهشی وظیفه خود می‌دانند بستر لازم برای عرضه مقالات علمی در جهت حل مشکلات صنعت آب کشور و تامین نیازهای مدیریت جامع منابع آب در سطوح منطقه‌ای و ملی را فراهم آورند.

استاتید محترم، کارشناسان و پژوهشگران گرامی مستحضرنند که پس از تدوین و تصویب راهبردهای بلندمدت توسعه منابع آب در سال ۸۲ در هیأت وزیران و درج برداشت‌هایی از آن در قانون برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی کشور (ماده ۱۷)، تکالیف قانونی دولت در بخش آب در یک افق ۵ ساله و به تبع آن اولویت‌های پژوهش در این عرصه را نیز به نوعی تعیین نموده است. مدیریت تقاضا، افزایش بهره‌وری آب، تعادل بین تغذیه و برداشت منابع آب زیرزمینی، تعیین ارزش اقتصادی آب در مقیاس حوضه‌های آبریز و بخش‌های مصرف، تامین مشارکت ذینفعان در تدوین و اجرای برنامه‌ها از جمله تکالیف قانونی و عرصه‌هایی است که ایفای نقش در آنها بدون اتکا به پژوهش میسر نیست. در این میان سطح‌بندی مدیریت منابع آب در سه سطح مدیریت استانی، مدیریت در حوضه آبریز و مدیریت ملی از مهمترین راهبردهایی است که تدوین برنامه‌های تفصیلی برای شکل‌گیری آنها به ویژه تبیین ارتباطات منطقی بین آنها مناسبترین تجلی چند انضباطه بدون مقوله فرابخشی مدیریت منابع آب خواهد بود. چرا که جنبه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و بعضاً ملاحظات امنیتی نیز در میدان شکل‌گیری و تدوین مدل‌های ریاضی و سایر ابزارهای مدیریتی مورد نیاز بایستی منظور گردد. بدیهی است که نقش پژوهشگران در ایجاد و استقرار مبانی علمی برای هر یک از این اجزا که بالمآل دستمایه یک «حکمرانی خوب» در عرصه آب است بسیار تعیین کننده می‌باشد. در عرصه بین‌المللی نیز، با توجه به جغرافیای سیاسی منطقه خشک و نیمه خشکی که در آن زندگی می‌کنیم و نقشی که مدیریت منابع آب می‌بایست در حوضه‌های آبریز مشترک و نیز مشارکت در حل و فصل چالش‌های جهانی این بخش عهده‌دار باشد، اتکا به پژوهش و برای یافتن راهکارهای موردقبول و علمی و چارچوب‌های جدیدی که باتکاء مبانی علمی تامین منافع ذینفعان را بهینه نماید انکارناپذیر است. در این مسیر، مشارکت در فعالیت‌های بین‌المللی از جمله شورای جهانی آب می‌تواند با ایجاد دسترسی‌های لازم، همان نقش راهبردهای ملی را این بار در عرصه بین‌المللی ایفا نماید. این شورا که در سال ۱۹۹۶ تشکیل گردید، اخیراً چهارمین اجلاس جهانی خود را در فروردین ماه سال جاری در شهر مکزیکوسیتی کشور مکزیک برگزار نمود.

با توجه به اینکه براساس یکی از تصمیمات این شورا، میزبانی اجلاس بعدی (اسفندماه ۱۳۸۷) به کشور همسایه ما - ترکیه - اعطاء شده است و این امر بی‌تردید تأثیرات قابل ملاحظه‌ای در جهت‌دهی تحولات مدیریت آب در سال‌های آتی در این منطقه حساس جهان خواهد داشت، آگاهی بیشتر از برنامه‌ها و اهداف شورای جهانی و متعاقب آن مشارکت فعالانه پژوهشگران و همه دست‌اندرکاران ایرانی در این واقعه مهم که هر سه سال در یکی از قاره‌های جهان برپا می‌شود ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین خلاصه‌ای از تاریخچه شورای جهانی آب در انتهای فصل فارسی این شماره مجله آورده شده است.

این مجله در راستای اهداف و وظایف خود در حد توان، تحولات و چالش‌های ملی و بین‌المللی را از نزدیک دنبال نموده و سعی خواهد نمود تا در اشاعه کارهای علمی و تحقیقاتی مرتبط، بسترهای لازم را فراهم سازد. بدین‌وسیله و بار دیگر، ضمن تشکر از همکاری‌های به عمل آمده، از همه پژوهشگران و متخصصین آب کشور دعوت می‌نماید که با مشارکت فعال خود در ایجاد و ارائه ابزارهای علمی و مورد نیاز برنامه‌ریزی و مدیریت منابع آب در حل و فصل چالش‌های ملی و بین‌المللی و اشاعه آن از طریق مجله تحقیقات منابع آب و سایر نشریات، دست‌اندرکاران صنعت آب کشور را یاری نمایند.

رضا اردکانیان

مدیرمسئول